

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania M. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Sosnowcu
o prawo do emerytury i wysokość świadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 28 stycznia 2026 r.,
wniosku ubezpieczonego o stwierdzenie braku spełnienia wymogów niezawisłości i
bezstronności przez SSN Jarosława Sobutkę w sprawie I USK 263/24

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

W sprawie kasacyjnej, oznaczonej sygnaturą I USK 263/24, pełnomocnik ubezpieczonego wniósł o stwierdzenie, że sędzia Sądu Najwyższego Jarosław Sobutka, wyznaczony do rozpoznania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie spełnia wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jej powołaniu i postępowania po powołaniu oraz wyłączenie od rozpoznania tej sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jednym z wymagań formalnych wniosku złożonego przez ubezpieczonego jest „*przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie*” (art. 29 § 9 pkt 2 u.s.n.).

Z kolei na podstawie art. 29 § 5 u.s.n. żądanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności należy uzasadnić okolicznościami danej sprawy mogącymi doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących składającego wniosek oraz charakteru sprawy.

Wnioskodawca w ogóle nie odniósł się ani do charakteru sprawy, ani do okoliczności sprawy I USK 263/24 i nie jest to przeoczenie, ponieważ wnioskodawca w ogóle kwestionuje możliwość sprawowania przez sędziego Jarosława Sobutkę funkcji sędziego Sądu Najwyższego.

Wnioskodawca na uzasadnienie wniosku powołał wyłącznie okoliczności towarzyszące powołaniu na urząd sędziego SN w postaci wad postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa oraz wątpliwości na tle przepisów o wyłączeniu Kodeksu postępowania cywilnego.

Pominięcie pozostałych elementów uzasadnienia, przede wszystkim wskazania, dlaczego wnioskodawca ma wątpliwości co do niezawisłości i bezstronności sędziego w tej konkretnej sprawie, czy też w sprawach o określonym charakterze, uniemożliwia badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności. Dlatego wniosek podlega odrzuceniu na podstawie art. 29 § 9 pkt 2 i § 10 u.s.n.

Ustawodawca w art. 29 § 5 u.s.n. wykluczył abstrakcyjne badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności i dopuścił stosowanie tej instytucji tylko, gdy w okolicznościach konkretnej sprawy pozostałe fakty przytoczone na uzasadnienie wniosku wskazują na możliwość braku niezawisłości lub bezstronności sędziego przy rozstrzyganiu tej konkretnej sprawy.

Możliwość braku niezawisłości lub bezstronności sędziego przy rozstrzyganiu konkretnej sprawy jest podstawą wyłączenia sędziego SN na podstawie art. 48 i 49 k.p.c. Ustawodawca wprowadził dodatkowy wniosek o wyłączenie, uregulowany w art. 29 § 5-25 u.s.n., w celu umożliwienia stronie podniesienia okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego Sądu Najwyższego w ramach uzasadniania zagrożenia braku niezawisłości lub bezstronności przy rozstrzyganiu tej konkretnej sprawy. Art. 29 § 3 u.s.n. zabrania składowi Sądu

Najwyższego, rozpoznającemu wniosek o wyłączenie w trybie art. 52 k.p.c., oceny zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Nie jest ostra granica między oceną okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego jako mogących wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w konkretnej sprawie, a oceną uprawnienia tego sędziego do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości w jakimś zakresie. Wniosek uregulowany w art. 29 § 5-25 u.s.n. przesądza o legalności uwzględnienia okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego przy rozstrzyganiu wniosku o wyłączenie sędziego w tym trybie. Poza tą jedną różnicą przesłanki wyłączenia sędziego na podstawie z art. 48 i 49 k.p.c. oraz z art. 29 § 5 u.s.n. w istocie są takie same – są to okoliczności stanowiące zagrożenie dla bezstronności sędziego, a przynajmniej mogące wywoływać wątpliwości w tym zakresie u stron. Wyłączenie sędziego od wszystkich spraw wprost narusza art. 29 § 3 u.s.n..

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

[a.ł]